

Durgunsu Kano Sporcularının Antrenörlerine Olan Bağlanma Stillerinin İncelenmesi

Abdurrahman DEMİR¹

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de aktif bir şekilde spor yapan durgunsu kano sporcularının antrenörlerine yönelik bağlanma stillerinin incelenmesidir.

Yöntem: Bu çalışmada betimsel tarama modelinden yararlanılmıştır. Araştırmaya yaş ortalaması 14,6±1,67 olan 258 durgunsu kano sporcusu gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada Sporcu-Antrenör Bağlanma Ölçeği’nin sporcu versiyonu ve araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmada veriler normal dağıldığı için ikili grupların karşılaştırılmasında t-testi, yaş ve spor yaşı ile bağlanma boyutları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla pearson korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma bulgularına göre kadın sporcuların erkek sporculara göre daha fazla kaygılı bağlanma yaşadıkları saptanmıştır ($p<0,05$). Güvenli bağlanma alt boyutunda madalya almış sporcular ile madalya almayan sporcular arasında anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkmıştır. Sporcuların güvenli bağlanma alt boyutu puan ortalaması ile hem yaşları hem de spor yaşları arasında istatistiksel olarak pozitif bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0,05$). Ancak yaş ile kaçınan bağlanma, spor yaşı ile kaygılı bağlanma alt boyutu puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak negatif bir ilişki bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuç: Durgunsu kano sporcularının antrenörleriyle güvenli bağlanmalarında yaş, spor yaşı ve madalya alma durumunun belirleyici olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca kadınların erkek sporculara oranla antrenörlerine yönelik daha fazla kaygılı bağlanma eğiliminde oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Bağlanma Stilleri,
Durgunsu Kano,
Antrenör,
Sporcu.

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 04.10.2024

Kabul Tarihi: 30.12.2024

Online Yayın Tarihi: 31.12.2024

DOI:10.18826/useeabd.1561026

Investigating the Attachment Styles of Sprint Canoe Athletes to Their Coaches

Abstract

Aim: The aim of this study was to examine the attachment styles of sprint canoe athletes actively engaged in sports in Turkey towards their coaches.

Methods: A descriptive survey model was employed in this study. A total of 258 sprint canoe athletes, with a mean age of 14.96±1.67, participated voluntarily. The study utilized the Athlete-Coach Attachment Scale (athlete version) and a personal information form prepared by the researcher. As the data were normally distributed, a t-test was applied to compare binary groups, while Pearson correlation analysis was used to examine the relationships between attachment dimensions and continuous variables such as age and years of athletic experience.

Results: The findings revealed that female athletes experienced higher levels of anxious attachment compared to male athletes ($p<0.05$). A significant difference was observed in the secure attachment subscale between medal-winning and non-medal-winning athletes. Furthermore, a statistically significant positive correlation was found between the secure attachment subscale scores and both the age and athletic experience of the athletes ($p<0.05$). However, a statistically significant negative correlation was identified between age and avoidant attachment, as well as between athletic experience and anxious attachment subscale scores ($p<0.05$).

Conclusion: The study concluded that age, years of athletic experience, and medal-winning status were key determinants of secure attachment between sprint canoe athletes and their coaches. Additionally, it was found that female athletes exhibited a higher tendency towards anxious attachment to their coaches compared to male athletes.

Keywords

Attachment Styles,
Flatwater Canoeing,
Coach,
Athlete.

Article Info

Received: 04.10.2024

Accepted: 30.12.2024

Online Published: 31.12.2024

DOI:10.18826/useeabd.1561026

GİRİŞ

Bağlanma, bireylerin hayatlarında önemli yer tutan bireylere yönelik geliştirdikleri derinlemesine ve kuvvetli duygusal bağlar olarak tanımlanmıştır (Rutter ve Nikapota, 2002). Bağlanma teorisi, insanların diğer bireylerle bağ kurma konusunda doğuştan gelen bir eğilime sahip olduğunu ve erken dönemde bakıcılarla yaşanan deneyimlerin, ilerleyen yaşam dönemlerindeki ilişkileri ve psikolojik işleyişi

¹ Sorumlu Yazar: Siirt Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Türkiye, bdurrahman.demir@siirt.edu.tr

şekillendirdiğini varsaymaktadır (Partridge ve ark., 2022). Ayrıca bağlanma, yaşamın erken dönemlerinde oluşan ve bireyin diğer insanlarla kurduğu ilişkilerin örüntüsünü şekillendiren temel bir olgudur. Bu kavram, özellikle bebeklik döneminde şekillenen güvenli ya da güvensiz bağlanma stillerinin sonraki yaşam evrelerinde büyük ölçüde istikrarlı kaldığını öne süren bağlanma kuramcıları John Bowlby ve Mary Ainsworth tarafından detaylandırılmıştır (Bowlby ve ark., 1992). Hamilton'a (2000) göre bebeklik döneminde belirlenen bağlanma stili, bireyin hayatı boyunca sosyal ilişkilerinde ve duygusal sağlığında kalıcı etkiler yaratır ve bu bağlanma stilleri genellikle çok az değişkenlik gösterir. Dolayısıyla, erken dönemde kurulan ilişkilerin kalitesi, bireyin gelecekteki ilişki dinamiklerini büyük ölçüde belirler ve bu durum, bağlanma kuramının temel varsayımlarından birini oluşturur (Hamilton, 2000). Sonraki araştırmalar da bu anlayışı genişleterek, bağlanmanın yalnızca bakıcılarla olan ilişkilerde değil, aynı zamanda yetişkinlik döneminde de önemli bir rol oynadığını ve çeşitli ilişkilerde varlığını sürdürdüğünü ortaya koymuştur (Mikulincer ve Shaver, 2023).

Bağlanma stilleri, güvenli, kaygılı ve kaçınan bağlanma olmak üzere üç kategoriden oluşmaktadır. Bu sınıflandırma, Mary Ainsworth'un "Yabancı Durum" deneyine dayanmaktadır.

1. Güvenli Bağlanma: Çocuklar, bakım verenlerinin sürekli ve duyarlı ilgisine güvenirlir. Anne ayrıldığında huzursuz olurlar, ama anne döndüğünde kolayca sakinleşirler. Bu çocuklar keşfetme konusunda cesurdur ve sosyal ilişkilerde başarılıdır.
2. Kaçınan Bağlanma: çocuklar, bakım verenlerine karşı bağımlılık göstermezler ve onları ihmal ederler. Anne ayrıldığında çok az tepki verirler ve anne döndüğünde yaklaşımdan kaçınırlar. Bu çocuklar duygusal olarak kendilerini uzak tutma eğilimindedir.
3. Kaygılı bağlanma: çocuklar, bakım verenlerine karşı tutarsız bir bağımlılık ve endişe gösterirler. Anne ayrıldığında aşırı huzursuz olurlar ve anne döndüğünde hem yakın olmak isterler hem de kırgınlık gösterirler. Bu çocuklar, güven duyguları zayıf olduğundan sosyal ilişkilerde daha fazla onay arayışındadırlar (Ainsworth ve ark., 2015).

Kaçınan bağlanma stiline sahip bireyler, kendi duygularını baskılamaya ve engellemeye çalışırlar. Negatif duygularla karşılaştıklarında, bu duygular erken dönemlerde karşılanmamış bağlanma ihtiyaçlarını yeniden canlandırdığı için bağlanma ihtiyaçları devre dışı kalmaktadır (Mikulincer ve Shaver, 2019).

Spor bağlamında antrenörler, sporcuları birçok önemli ve farklı yöntemle etkilemeye çalışan kilit kişilerdir. Örneğin antrenörler, sporcuların hem bireysel hem de takım üyeleri olarak başarılı olmaları için gereken teknik, taktik ve stratejik becerileri kazanabilecekleri bir ortam yaratmayı amaçlamaktadır. Verimli bir çalışma ortamı genellikle antrenörlerin ekipteki herkesle etkili bir şekilde karşılıklı etkileşimde bulunduğu bir sosyal ortamın sonucudur (Davis ve Jowett, 2014). Sporcu ile antrenör arasındaki etkileşimin fiziksel ve psikososyal gelişimde önemli bir rol oynadığı bilinmektedir (Jowett ve Cockerill, 2002). Bu ilişkinin kalitesi, sporcunun psikolojik ve fiziksel gelişimini, motivasyonunu ve genel olarak spordaki başarısını doğrudan etkilediğini gösterir (Özşaker ve ark., 2016). Bu nedenle, sporcu antrenör ilişkisinin kalitesi, sporcunun bütüncül gelişimi açısından kritik öneme sahiptir. Sporcu antrenör ilişkisi, antrenman sürecinde temel bir rol oynar çünkü bu ilişkinin niteliği, sporcunun memnuniyetini, özsaygısını ve üst düzey performans sergilemelerini belirlemede önemli bir faktördür (Jowett ve Meek, 2000a). Kalitesi yüksek ve karşılıklı bir sporcu antrenör ilişkisi sporculardan en iyi şekilde verim alınmasının temel öncüsüdür (Gould ve ark., 2007).

İlgili literatür ışığında; durgunsu kano sporcularının sporcu antrenör bağlanma stillerinin cinsiyetler arasında ve derece alma (daha önceden madalya kazanmış olma) durumuna göre fark olduğu, yaş ve spor yapma yılları ile bir ilişkinin olduğu bu araştırmanın hipotezleri olarak belirlenmiştir. Bu araştırmanın, sporcu-antrenör bağlanma ilişkilerinin sporcuların psikososyal ve performans gelişimindeki kritik rolünü anlamaya yönelik literatüre özgün bir katkı sağlayarak, özellikle durgunsu kano sporcuları özelinde bu konuyu derinlemesine incelemesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda mevcut bu çalışmanın amacı Türkiye'de aktif bir şekilde spor yapan durgunsu kano sporcularının antrenörlerine olan bağlanma stillerinin incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırmanın modeli

Bu araştırmanın amaçları doğrultusunda araştırmada betimsel tarama modelinden yararlanılmıştır. Betimsel tarama modeli, bir olayın niteliklerini ve özelliklerini ayrıntılı olarak tanımlamak, belgelemek ve açıklamak amacıyla yapılan bir araştırma türüdür. Bu araştırma modeli bir konu hakkında mevcut bilgileri genişletmek, olayın doğasını anlamak ve bir problemi tanımlamak için kullanılır (Karasar, 2015). Dolayısıyla bu model, sporcuların bağlanma stillerini anlamak için uygun bir yöntem olarak kabul edilmiştir.

Araştırmanın evreni ve örnekleme

Araştırmaya katılan durgunsu kano sporcuları kolayda örnekleme metodu ile araştırmaya dâhil edilmiştir. Katılımcılar 04-06 Ağustos 2023 tarihinde Türkiye'nin Eskişehir ilinde düzenlenen Durgunsu Kano Türkiye Şampiyonası Yarışları'na katılmış olan 258 durgunsu kano sporcusundan oluşmaktadır. Türkiye'de bu üç kategoride yaklaşık 450 sporcu aktif olarak spor yapmaktadır. Dolayısıyla örneklem sayısının evreni temsil ettiği söylenebilir. Katılımcıların 170'i (%65,9) erkek ve 88'i (%34,1) kadındır. Katılımcıların 172 (%66,7) derece almış (daha önceden madalya kazanan sporcular) 86'sı (%33,3) derece almayan sporculardan oluşmaktadır. Araştırmaya katılan durgunsu kano sporcularının yaş ortalaması $14,96 \pm 1,67$ 'dir. Araştırmaya katılımın gönüllülük ilkesine göre olduğu ifade edilmiş, katılımcıların antrenörlerinden ve kendilerinden izin alınarak sadece gönüllü olan sporcular araştırmaya dahil edilmiştir.

Araştırmanın veri toplama araçları

Araştırmada Sporcu-Antrenör Bağlanma Ölçeği'nin sporcu versiyonu kullanılmıştır. Ayrıca araştırmada kullanılan kişisel bilgi formu araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Bilgi Formu: Araştırmacının hazırlamış olduğu kişisel bilgi formunda, durgunsu kano sporcularının yaşları, cinsiyetleri, madalya alma durumları ve spor yaşlarına yönelik bilgilere ulaşmak amacıyla önceden belirlenen sorular yer almaktadır.

Sporcu-Antrenör Bağlanma Ölçeği: Araştırmada Davis ve Jowett'in (2013) geliştirmiş oldukları ve Zengin'in (2019) uyarladığı Sporcu-Antrenör Bağlanma Ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Ölçek sporculara uygulandığı için ölçeğin sporcu versiyonu kullanılmıştır. Bu ölçek, sporcuların antrenörleriyle olan ilişkilerini anlamak ve bu ilişkileri değerlendirmek amacıyla kullanılan bir araçtır. Ölçek üç farklı alt boyuta sahiptir: Güvenli, kaygılı ve kaçınan. Toplamda 19 madde içermektedir ve bu maddeler, sporcuların antrenörleriyle ilişkilerinin farklı yönlerini değerlendirmektedir. Ölçekte yer alan maddelerin ilk 7 maddesi katılımcıların kaygılı bağlanma düzeyini ölçerken, 8-14. arasındaki maddeler kaçınan bağlanma düzeyini değerlendirmektedir. 15-19. arasındaki maddeler ise güvenli bağlanma düzeyini ölçmektedir. Ölçek 1 ile 7 arasında şıkları olan likert bir ölçektir. Ölçekte 1 "kesinlikle katılmıyorum" ve 7 "tamamen katılıyorum" anlamını taşımaktadır.

Araştırmanın veri analizi

Araştırmada toplam 305 anket formu ele alınmıştır. Anket formlarının 47 tanesi eksik ya da hatalı doldurulduğu için araştırmaya dahil edilmemiştir. Toplanan ölçek ifadelerinin iç tutarlılık değeri (Cronbach Alpha) güvenli bağlanma alt boyutu $\alpha=0,718$, kaygılı bağlanma alt boyutu $\alpha=0,771$, kaçınan bağlanma alt boyutu $\alpha=0,702$ ve toplam puan iç tutarlılık değeri $\alpha=0,780$ şeklinde çıkmıştır. Bu sonuçlar ölçeğin güvenilir bir ölçme aracı olarak kullanılabileceğini göstermektedir (Karagöz, 2016). Normallik sınaması yapılırken skewness ve kurtosis değerleri temel alınmış $\pm 1,5$ değer aralığında olduğu belirlenmiştir (Skewness= $-1,52$, Kurtosis= $3,02$). Kurtosis ve Skewness değerlerinin $-1,5$ ile $+1,5$ arasında olması verilerin normal dağıldığını göstermektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Bu doğrultuda tüm verilerin normal dağıldığı varsayılmıştır. Bu bağlamda durgunsu kano sporcularının sporcu antrenör bağlanma stillerinde cinsiyet ve madalya alma durumları (daha önceden madalya almış olmak) gibi kategorik değişkenler arasındaki farkları parametrik testlerden t-testi ile analiz ederken, yaş ve spor yaşı gibi sürekli değişkenler ile bağlanma alt boyutları arasındaki korelasyonu incelemek amacıyla pearson korelasyon testi kullanılmıştır. Bu araştırmada anlamlılık seviyesi $p<0,05$ olarak dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde, durgunsu kano sporcularının frekans bilgileri, sporcu antrenör bağlanma ilişkileri alt boyutlarının cinsiyet ve madalya alma durumu arasındaki farklar ile yaş ve spor yaşı arasındaki ilişkiye yönelik bulgular sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcıların yaş, cinsiyet, spor yaşı ve madalya alma durumu değişkenlerinin frekans bilgileri

Değişkenler		n	%
Cinsiyet	Erkek	170	65,9
	Kadın	88	38,1
adalya alma durumu	Evet	172	66,7
	Hayır	86	33,3
Spor yaşı	1-5 yıl	184	71,3
	6-10 yıl	74	28,7
Yaş	13-14 yaş	120	46,5
	15-16 yaş	86	33,3
	17-18 yaş	52	20,2

Tablo 1’de cinsiyet dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %38,1’ini kadın, %65,9’unu ise erkek sporcuların oluşturduğu görülmektedir. Madalya alma durumu açısından bakıldığında ise, katılımcıların %66,7’sinin daha önce madalya kazanan sporcular olduğu, %33,3’ünün ise madalya kazanmamış sporculardan oluştuğu görülmektedir. Spor yaşına göre ise katılımcıların %71,3’ünün 1-5 yıl arasında, %28,7’sinin de 6-10 yıl arasında kano sporuyla ilgilendikleri görülmektedir. Katılımcıların yaşlarına bakıldığında ise %46,5’inin 13-14 yaş aralığında, %33,3’ünün 15-16 yaş aralığında ve %20,2’sinin de 17-18 yaş aralığında oldukları görülmektedir.

Tablo 2. Cinsiyete göre sporcu-antrenör bağlanma ölçeği alt boyut skor ortalamalarının karşılaştırma sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	S.S.	t	p
Güvenli Bağlanma	Erkek	170	22,34	8,70	,666	,506
	Kadın	88	21,61	7,50		
Kaygılı Bağlanma	Erkek	170	22,36	9,50	3,836	,000*
	Kadın	88	27,11	9,28		
Kaçıran Bağlanma	Erkek	170	28,17	6,29	,335	,738
	Kadın	88	27,90	5,65		

* $p < 0,05$; Independent Samples t Test

Tablo 2’ye bakıldığında güvenli bağlanma alt boyutunda erkekler ve kadınlar arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p > 0,05$). Kaygılı bağlanma alt boyutunda kadınların ortalama puanları erkeklerden anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p < 0,05$). Kaçıran bağlanma alt boyutunda ise erkek ve kadın sporcular arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p > 0,05$).

Tablo 3. Madalya alma durumu değişkenine göre sporcu-antrenör bağlanma ölçeği alt boyut skor ortalamalarının karşılaştırma sonuçları

Alt Boyutlar	Madalya Alma	n	$\bar{X}$	S.S.	t	p
Güvenli Bağlanma	Evet	172	23,74	8,47	4,698	,000*
	Hayır	86	18,79	6,90		
Kaygılı Bağlanma	Evet	172	23,66	10,01	,152	,451
	Hayır	86	24,62	8,98		
Kaçıran Bağlanma	Evet	172	27,79	6,20	,113	,271
	Hayır	86	23,74	8,47		

* $p < 0,05$; Independent Samples t Test

Tablo 3’e bakıldığında güvenli bağlanma alt boyutunda, madalya almış katılımcılar ile madalya almayan katılımcılar arasında anlamlı bir fark vardır ($p < 0,00$). Kaygılı ve Kaçıran bağlanma alt boyutunda, madalya alan ve almayan katılımcılar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p < 0,00$). Madalya alma durumuna göre yalnızca güvenli bağlanma düzeyinde anlamlı bir fark vardır; madalya alan katılımcılar daha yüksek güvenli bağlanma puanına sahiptir denebilir ($p < 0,05$).

Tablo 4. Katılımcıların yaş ve spor yaşları ile sporcu-antrenör bağlanma ölçeği alt boyutları toplam puanları arasındaki korelasyon sonuçları

Değişkenler	Güvenli Bağlanma	Kaygılı Bağlanma	Kaçıran Bağlanma
Yaş	,150*	-,100	-,233**
Spor yaşı	,169*	-,187**	-,058

* $p < 0,05$ ** $p < 0,01$

Tablo 4'e bakıldığında yaş ile güvenli bağlanma arasında pozitif ve kaçınan bağlanma arasında istatistiksel olarak anlamlı fakat negatif bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0,05$). Kaygılı bağlanma ile arasında anlamlı bir ilişkiye ulaşılamamıştır ($p>0,05$). Öte yandan spor yaşı ile yalnızca kaygılı bağlanma alt boyutu arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanılmıştır ($p<0,05$).

TARTIŞMA

Bu araştırma, durgunsu kano sporcularının antrenörlerine olan bağlanma stillerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına bakıldığında kaygılı bağlanma alt boyutunda kadın sporcuların puanları erkek sporculardan anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Güvenli ve kaçınan bağlanma alt boyutlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı olan bir fark görülmemiştir. Literatür incelendiğinde Bastık ve Gümüşdağ (2022), kadın sporcuların antrenöre bağlılık düzeylerinin erkeklerden daha yüksek olduğunu, kaçınan bağlanma ve kaygılı bağlanma alt boyutlarında ise anlamlı bir fark olmadığını bildirmiştir. Jowett (2006) ise çalışmasında kadınların genellikle daha yüksek düzeyde yakınlık ve bağlılık algıladıklarını belirtmiştir. Kassım ve ark. (2020) araştırmalarında antrenör-sporcu ilişkisinin üç boyutunun hepsinde cinsiyetler arasında anlamlı bir fark olmadığını bildirmiştir. Jowett ve Nezek (2012) antrenör sporcu ilişkisinde kadın sporcuların erkeklere göre daha olumlu ilişkiler kurduklarını bildirmiştir. Bayram ve ark., (2023), elit badminton kadın sporcularının antrenörlerine olan bağlılık düzeylerini erkek sporculara göre anlamlı seviyede daha yüksek olarak bulmuşlardır. Tüm bu araştırmalardaki farklı sonuçlar spor branşlarının farklı olması ve her antrenörün farklı bir iletişim özelliğine sahip olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre katılmış oldukları müsabakalarda madalya alan katılımcıların madalya almayanlara göre daha yüksek güvenli bağlanma puanına sahip olduğu bulunmuştur. Madalya alan sporcuların antrenörleriyle daha güvenli bağlandıkları ortaya çıkmıştır. Gould ve ark. (1999) olimpiik sporcularla yaptıkları araştırmada antrenör sporcu iletişiminin zayıf olmasının performansı olumsuz yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Bartholomew ve ark. (2009), iyi bir antrenör sporcu ilişkisinin sporcunun antrenörüne güvenli bağlanmasını sağladığını ve başarılı olmayı daha iyi bir şekilde desteklediğini bildirmişlerdir. Jowett ve Meek, (2000a) antrenör ile sporcu arasındaki ilişkinin kaliteli olmasının sporda başarıya da etki edeceğini belirlemişlerdir. Sporcu ve antrenör arasındaki güvenli bağlanma düzeyi ne kadar iyi olursa sporda başarı anlamında daha iyi sonuçlar kazanılacağı belirtilmiştir (Jowett ve Meek, 2000b). Tüm bu bilgiler mevcut araştırma sonucunu desteklemektedir. Buna göre antrenörleriyle iyi ilişki kuran ve yüksek derecede güvenli bağlanma gerçekleştiren sporcuların daha başarılı olduğu söylenebilir. Bu çalışmada, güvenli bağlanma alt boyutunda yaş ile pozitif yönlü hafif düzeyde bir ilişki, kaçınan bağlanma alt boyutunda ise yaş ile negatif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir. Yaşı küçük olan sporcuların antrenörleriyle yakınlık kurmaktan çekindikleri ve iletişim kurmakta zorlandıkları söylenebilir. Benzer şekilde Kolayış ve Çelik (2018) sporcuların yaşlarının artması ile kendi antrenörlerini daha yakın algıladıklarını belirtmişlerdir. Kırkibir ve ark., (2021), taekwondo sporcularında büyükler kategorisindeki sporcuların antrenörleriyle daha iyi iletişim geliştirdiklerini ve bu durumun uzun yıllar antrenörleriyle birlikte antrenman yapmalarından kaynaklı olabileceğini ifade etmektedirler. Bu çalışmalar mevcut araştırma sonuçlarımızı desteklemektedir. Selağzı ve Çepikkurt (2014) ise farklı olarak sporcuların yaşları ile antrenör sporcu ilişkisi arasında herhangi bir etkinin olmadığını ifade etmişlerdir. Aynı şekilde Kayhan (2020) antrenör sporcu arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında yaştan kaynaklı bir farklılığa rastlamamıştır. Ateş ve Yıldız (2018) araştırmalarında yaşın antrenör sporcu iletişim düzeyinde önemli bir etkiye sahip olmadığını belirlemiştir. Bu araştırmalara bakıldığında farklı sonuçların olduğu görülmektedir. Bunun nedeninin de her antrenörün iletişim kalitesinin farklı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmanın bir diğer sonucu da spor yaşına göre güvenli bağlanma alt boyutunda hafif düzeyde pozitif yönlü bir ilişki, kaygılı bağlanma alt boyutunda spor yaşları ile negatif yönlü bir ilişki olduğudur. Spor yaşı arttıkça güvenli bağlanma puanının arttığı, kaygılı bağlanma puanının da düştüğü görülmüştür. Benzer şekilde Kayhan ve Kızılet, (2021) yaptıkları araştırmada spor yapma deneyimi daha az olan futbolcuların antrenörlerine kaygılı ve kaçınan bağlanma stili geliştirdiklerini ortaya koymuşlardır. Txi (2019) ise antrenör sporcu ilişkisini araştırdığı çalışmasında sporcu ile antrenörler arasındaki ilişkinin süreden bağımsız olduğunu ve sporculuk deneyiminin yakınlık, tamamlayıcılık ve bağlılık boyutlarında bir farklılık olmadığını bildirmiştir. Abakay ve Kuru (2011) profesyonel ve amatör futbolcularla yaptıkları araştırmada daha fazla spor deneyimi olan futbolcuların antrenörleriyle daha iyi ilişki geliştirdiklerini bulmuşlardır. Benzer şekilde Abakay ve Kuru (2013) kadın futbolcuların

antrenörleriyle olan iletişim düzeylerini inceledikleri araştırmalarında katılımcıların spor yapma deneyimleri arttıkça iletişim seviyelerinin de arttığını ortaya koymuşlardır. Mevcut bu çalışma ve literatürdeki farklı çalışma sonuçlarına göre spor yapma yılı arttıkça sporcuların antrenörleriyle daha iyi bağlanma stili kurdukları görülmektedir. Bu durum sporcuların yıllar geçtikçe spor ortamına alıştığı ve kendilerini daha rahat hissetmeleriyle açıklanabilir.

SONUÇ

Sonuç olarak durgunsu kano sporcularında cinsiyetin kaygılı bağlanma üzerinde belirleyici bir rol oynadığı sonucuna ulaşılmıştır. Madalya almış olmanın antrenörlere yönelik güvenli bağlanmayı sağlaması nedeniyle sporcuların başarı duygularını geliştirecek planlamaların yapılması gerektiğini işaret ettiği söylenebilir. Sporcuların spor yaşları arttıkça güvenli bağlanma stillerinin geliştiği, kaygılı bağlanma stillerinin ise azaldığı görülmektedir. Bu bağlamda sporcu deneyiminin artırılmasının sporcuların antrenörleriyle olan bağlanma stillerini olumlu etkilediği düşünülmektedir. Ayrıca sporcular, yaşlarının ilerlemesiyle birlikte antrenörleriyle daha güvene dayalı ilişkiler geliştirmektedirler. Sonuç olarak, sporcular açısından bağlanma stillerinin antrenörleriyle güvenilir bir iletişim kurmalarında önemli bir parametre olarak düşünülebilir.

Etik Onay İzin Bilgileri

Etik Kurul Komitesi: Artvin Çoruh Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu
Protokol Numarası: E-18457941-050.99-80620

KAYNAKÇA

- Abakay, U., & Kuru, E. (2011). Profesyonel ve amatör futbolcuların antrenörleri ile olan iletişim düzeyi farklılıklarının karşılaştırılması. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 13(1), 125-131.
- Abakay, U., & Kuru, E. (2013). Kadın futbolcularda antrenörle iletişim düzeyi ve başarı motivasyonu ilişkisi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 12(1), 20-33.
- Ainsworth, M. D. S., Blehar, M. C., Waters, E., & Wall, S. N. (2015). Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation. *Psychology press*.
- Ateş, C., Yıldız, Y., & Yıldız, K. (2018). Profesyonel basketbol ve voleybolcuların antrenör iletişim beceri düzeyleri algısı ve sporcuların kaygı düzeylerinin araştırılması. *Erciyes İletişim Dergisi*, 5(3), 40-52.
- Bartholomew, K. J., Ntoumanis, N. & Thagersen-Ntoumani, C. (2009). A review of controlling motivational strategies from a self-determination theory perspective: Implications for sports coaches. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 2(2), 215-233.
- Bastık, C., & Gümüşdağ, H. (2022). Investigation of attachment styles and levels of athletes in different branches to their coaches. *Journal of Educational Issues*, 8(3), 14-24.
- Bayram, M., Yankın, Ö., Hafizoğlu, A. F., Büyük, A., Aydın, N. S., & Göçmen, M. (2023). Elit badmintonda sporcu-antrenör ilişkisi. *Düzce Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 128-132.
- Bowlby, J., Ainsworth, M., & Bretherton, I. (1992). The origins of attachment theory. *Developmental Psychology*, 28(5), 759-775.
- Davis, L., & Jowett, S. (2014). Coach–athlete attachment and the quality of the coach–athlete relationship: Implications for athlete’s well-being. *Journal of sports sciences*, 32(15), 1454-1464.
- Davis, L., & Jowett, S. (2013). Understanding the role of the quality of the coach-athlete relationship in the association of athletes’ attachment style and well-being. *Psychology of Sport and Exercise*, 14, 57-65.
- Gould, D., Collins, K., Lauer, L., & Chung, Y. (2007). Coachinglife skills through football: A study of award winning highschool coaches. *Journal of Applied Sport Psychology*, 19, 16–37.
- Gould, D., Guinan, D., Greenleaf, C., Medbery, R. & Peterson, K. (1999). Factors affecting olympic performance: perceptions of athletes and coaches from more and less successful teams. *The Sport Psychologist*, 13(4), 371-394.
- Hamilton, C. E. (2000). Continuity and discontinuity of attachment from infancy through adolescence. *Child development*, 71(3), 690-694.
- Jowett, S. (2006). Interpersonal and structural features of Greek coach–athlete dyads performing in individual sports. *Journal of Applied Sport Psychology*, 18(1), 69-81.

- Jowett, S., & Cockerill, I. M. (2003). Olympic medalists' perspective of the athlete–coach relationship. *Psychology of Sport and Exercise*, 4, 313–331. [https://doi.org/10.1016/S1469-0292\(02\)00011-0](https://doi.org/10.1016/S1469-0292(02)00011-0)
- Jowett, S., & Meek, G. A. (2000a). A case study of a top-level coach–athlete dyad in crisis. *Journal of Sports Sciences*, 18(1), 51-52.
- Jowett, S., & Meek, G. A. (2000b). The coach-athlete relationship in married couples: An exploratory content analysis. *The sport psychologist*, 14(2), 157-175.
- Jowett, S., & Nezlek, J. (2012). Relationship interdependence and satisfaction with important outcomes in coach–athlete dyads. *Journal of Social and Personal Relationships*, 29(3), 287-301.
- Karagöz, Y. (2016). *SPSS 23 ve AMOS 23 uygulamalı istatistiksel analizler*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kayhan, R. F. (2020). Determining the attachment styles of football coaches to their athletes. *Journal of Educational Issues*, 6(2), 232-248.
- Kayhan, R.F., & Kızılet, A. (2021). Futbolcuların antrenörleri ile bağlanma stillerinin belirlenmesi. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(1), 155-170.
- Kırkkbir, F., Zengin, S., & Aydemir, B. (2021). Elit seviyedeki taekwondo sporcularına göre antrenör davranışlarının incelenmesi. *Spor Eğitim Dergisi*, 5(2), 66-73.
- Kolayış, H., & Çelik, N. (2018). Examining the relationship between coach-athlete relationship and sport participation motivation among athletes. In *16th International Sport Sciences Congress*. Antalya.
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2019). Attachment orientations and emotion regulation. *Current opinion in psychology*, 25, 6-10.
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2023). *Attachment Theory Expanded*. Guilford Publications.
- Mohd Kassim, A. F., Wan Abdullah, W. F. I., Md Japilus, S. J., & Azanuar Yusri, A. S. (2020). Coach-athlete relationship and coaching effectiveness in team sports athletes. In *Enhancing Health and Sports Performance by Design: Proceedings of the 2019 Movement, Health & Exercise (MoHE) and International Sports Science Conference (ISSC)* (pp. 451-462). Springer Singapore.
- Özşaker, M., Sarı, İ., & Omrak, H. (2016). The importance of the quality of coach–athlete relationship for athletes' motivation Antrenör sporcu ilişkisinin sporcuların güdülenmesi için önemi. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 3122-3129.
- Partridge, O., Maguire, T., & Newman-Taylor, K. (2022). How does attachment style affect psychosis? A systematic review of causal mechanisms and guide to future inquiry. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 95(1), 345-380.
- Rutter, M., & Nikapota, A. (2002). Culture, ethnicity, society and psychopathology. *Child and Adolescent Psychiatry*, 4, 277-286.
- Selağzi, S., & Çepikurt, F. (2014). Determination of coach and athlete communication levels. *CBU Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 9(1), 11-18.
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2013). *Using multivariate statistics* (Vol. 6, pp. 497-516). Boston, MA: Pearson.
- Txi, M. R. (2019). The level of relationship between athletes and coaches among sport school students in Malaysia. *Jurnal Sains Sukan dan Pendidikan Jasmani*, 8(2), 42- 49.
- Zengin, Ö. (2019). *Antrenör-sporcu arasındaki ilişkilerde bağlanma stilleri ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması*. Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Konya.

KAYNAK GÖSTERİMİ

Demir, A. (2024). Durgunsu Kano Sporcularının Antrenörlerine Olan Bağlanma Stillerinin İncelenmesi. *Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi - USEABD*, 10(4), 338-344. DOI: 10.18826/useabd.1561026